

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työllisyyskoulutuksesta
annetun lain muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan ammattikurssin aloittamista koskevan päätöksenteon nopeuttamista ja yksinkertaistamista siten, että päätöksen voisi tehdä erään edellytyksin myös ammatillinen kurssikeskus. Työllisyyskoulutuksen valtakunnallisena yhteistyöelimenä toimivan valtioneuvoston asettaman ammattikurssiasiain neuvottelukunnan tehtäviin ehdotetaan lisättäväksi oppisopimuskoulutukseen kuuluvat asiat, joita ei tällä hetkellä käsittele mikään valtakunnallinen yhteistyöelin. Kurssikeskukselle valtion varoista korvattaviin hyväksyttäviin kustannuksiin ehdotetaan lisättäväksi tarkennukset eräistä tapaturmavakuutusmenoista.

Ammatillisten kurssikeskusten hallintoa ja henkilökuntaa koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi niin, että kurssikeskus voisi perustaa ammatillisia neuvottelukuntia toiminnan kehittämiselimiksi. Kurssikeskuksen johtajana toimivan rehtorin sijaiseksi ehdotetaan kurssikeskuksiin palkattavaksi apulaisrehtori kuntien ja kuntainliittojen ammattikouluissa toteutettavan käytännön mukaisesti. Tehtävien luonteen vuoksi

ehdotetaan, että rehtori, apulaisrehtori ja talouspäällikkö toimisivat virkavastuulla.

Kansainvälistyvän työelämän vaatimusten johdosta ehdotetaan, että työllisyyskoulutusta voitaisiin tarvittaessa toteuttaa myös ulkomailla. Ulkomailla koulutus tapahtuisi lähinnä työharjoittelun muodossa.

Työllisyyskoulutukseen osallistuvalla oppilaalla maksettavasta koulutustuesta ja erityistuesta ehdotetaan säädettäväksi laissa eikä asetuksessa, kuten nyt on laita, ja lakiin ehdotetaan tehtäväksi työttömyysturvalain voimaantulosta aiheutuvat muutokset. Ehdotuksen mukaan ammatillisen kurssikeskuksen koulutus-, lisä- ja erityistukea koskevaan päätökseen voisi hakea valittamalla muutosta työttömyysturvalautakunnalta. Oppilaalle maksettava koulutustuki ehdotetaan sosiaalilautakunnan pyynnöstä erittäin painavista syistä maksettavaksi sosiaalilautakunnalle käytettäväksi oppilaan ja hänen perheensä elatukseen.

Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan kolmen kuukauden kuluttua lakiehdotuksen hyväksymisestä.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Ammattikurssin aloittamismenettely

Työllisyyskoulutuksesta annetun lain (31/76), jäljempänä työllisyyskoulutuslaki, 3 §:n 1 momentin mukaan luvan ammattikurssin aloittamiseen antaa ammattikasvatusviranomainen saatu-

aan kurssin työvoimapolitiittisesta tarpeellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta työvoimaviranomaisen puoltavan lausunnon. Tässä tarkoitettu ammattikasvatusviranomainen on joko opetusministeriö eräissä erityistapauksissa tai ammattikasvatushallitus valtaosassa tapauksista. Täten kaikkien yksittäisten kurssien aloittaminen vaatii keskushallintoviranomaisen ratkaisun. Tämä hidastaa ja vaikeuttaa sellaisten kurssien järjestämistä,

joiden tarve perustuu äkilliseen ennalta-arvaamattomaan tapahtumaan jollakin paikkakunnalla. Samoin vuosisuunnitelmien perusteet saattavat vuoden kuluessa osoittautua virheellisiksi, jonka vuoksi vuosisuunnitelma olisi muutettava nopeasti.

Kurssien aloittamismenettelyä ehdotetaan muutettavaksi siten, että päätöksen kurssin aloittamisesta voisi opetusministeriön ja ammattikasvatushallituksen lisäksi tehdä ammatillinen kurssikeskus niissä tapauksissa, joista on määrätty kurssikeskuksen ohjesäännössä. Näin voidaan nopeuttaa ja yksinkertaistaa kurssin aloituspäätöksen tekoa ja jouduttaa kurssin käynnistymistä. Ammattikasvatushallitus voi antaa tarvittavat määräykset yleismääräyksenä, jolla muutetaan samalla tavalla kaikkien kurssikeskusten ohjesääntöjä tai sitten erillispäätöksillä, ellei samat määräykset sovi kaikille kurssikeskuksille.

1.2. Ammattikursiasiaain neuvottelukunnan tehtävät

Työllisyyskoulutuslain 4 §:n mukaan työllisyyskoulutusta koskeissa asioissa on yhteistyöelimenä valtioneuvoston asettama ammattikursiasiaain neuvottelukunta. Neuvottelukunnassa ovat edustettuina keskeiset työmarkkinajärjestöt ja valtion viranomaiset. Se tekee esityksiä ja antaa lausuntoja työllisyyskoulutuksen yleisestä järjestelystä ja kehittämisestä.

Oppisopimukseen ja koulutusopimukseen perustuvaa työpaikkakoulutusta ja ammatillisia pätevyystutkintoja ei nykyisin käsitellä keskitetysti missään valtakunnallisessa yhteistyöelimessä. Ammattikasvatushallituksen avuksi on asetettu 26 keskustoimikuntaa, jotka seuraavat edustamiensa ammattialojen kehitystä, tekevät ehdotuksia edustamiensa alojen oppiohjelmiksi ja järjestävät näillä aloilla ammatillisia pätevyystutkintoja, mutta yleisiä periaatteellisia kysymyksiä käsittelevä yhteistyöelin puuttuu. Oppisopimuskoulutuksen kehittämissuunnitelmissa on ammatillisten kurssikeskusten osuutta tämän koulutuksen järjestelyissä suunniteltu vahvistettavaksi. Kun ammatillisten kurssikeskusten päätehtävä on työllisyyskoulutuksen järjestäminen, on ammattikursiasiaain neuvottelukunta luonteva yhteistyöelin. Pääministeri Sorsan kolmannen hallituksen ohjelman mukaisesti asetettu koulu- ja työelämätyöryhmä on mietinnössään (komiteanmietintö 1982:39) tehnyt samansisältöisen esityksen.

Ehdotuksen mukaan ammattikursiasiaain neuvottelukunnan tehtävänä olisi esitysten tekeminen ja lausuntojen antaminen myös työpaikkakoulutuksen sekä ammatillisten pätevyystutkintojen yleisestä järjestelystä ja kehittämisestä.

1.3. Valtion korvaukseen oikeuttavat vakuutusmaksut

Lain 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan pidetään hyväksyttävänä kustannuksina muun muassa menoja, jotka aiheutuvat vakuutuksista henkilökohtaisia vastuuvakuutuksia lukuunottamatta.

Oppilaiden tapaturmat korvataan opiskelutapaturman korvaamisesta annetun asetuksen (851/48) mukaisesti. Asetuksen nojalla korvataan työtapaturmana vain laboratorio- tai kenttätyössä tai muussa käytännöllisessä harjoittelutyössä sattunut ja kysymyksessä olevalle opiskelumuodolle ominaisten olosuhteiden aiheuttama tapaturma. Nykyinen tapaturmakorvaus ei siis kata esimerkiksi luokkaopetuksen liikuntatuntien eikä päivittäisten asunolta opiskelupaikkaan ja takaisin tehtävien matkojen aikana sattuneita tapaturmia.

Ehdotetun 6 §:n 3 momentin mukaan kurssin oppilasta kohdannut tapaturma korvattaisiin kuten työntekijän työtapaturma korvataan tapaturmavakuutuslain (608/48) mukaan. Kurssin toimeenpanijan, siis yleensä aina kurssikeskuksen, olisi vakuutettava oppilaat tapaturman varalle sanotun lain mukaisesti. Vakuuttamisesta aiheutuvat menot olisivat työllisyyskoulutuslain 6 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja vakuutusmenoja, jotka katsottaisiin hyväksyttäviksi kustannuksiksi. Opiskelutapaturman korvaamisesta annetun asetuksen 2 §:ää olisi vastaavasti muutettava.

1.4. Ammatilliset neuvottelukunnat

Työllisyyskoulutuslain 9 §:n 1 momentin mukaan ammatillisella kurssikeskuksella on johtokunta. Johtokunnan jäsenet edustavat työvoimaja ammattikasvatuseräviranomaisia, työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä sekä kurssikeskuksen omistajayhteisöä (10 § 2 mom.). Muita yhteistyöelimiä, joissa olisi jäseniä kurssikeskuksen ulkopuolelta, ei kurssikeskuksessa ole.

Lain 1 §:n mukaan on ammattikursisitoimintaa järjestettäessä kiinnitettävä erityistä huomiota ta-
louselämän rakennemuutosten ja teknisen kehi-

tyksen työvoiman kysynnässä ja tarjonnassa aiheuttamiin muutoksiin. Elinkeino- ja ammattirakenteen muutosten seuraaminen ja ennakointi on olennainen osa työllisyyskoulutuksen määrällistä suunnittelua, joka tapahtuu työvoimaviranoimaisten ja työmarkkinaosapuolten kiinteänä yhteistyönä. Teknisen kehityksen seuraaminen ja ennakointi on osa työllisyyskoulutuksen laadullista suunnittelua, joka kuuluu ammattikasvatusviranomaisten toimialaan. Ammatilliset kurssikeskukset ovat saaneet myönteisiä kokemuksia tässä tarkoituksessa harjoitetusta yhteistyöstä toimintalueidensa työmarkkinaosapuolten kanssa. Yhteydenottojen epävirallinen luonne on kuitenkin vaikeuttanut pitkäjänteisen kehittämistyön aikaansaamista. Koulutusalaakohtaiset ammatilliset neuvottelukunnat loisivat pysyvät edellytykset työelämässä tapahtuvien muutosten välittymiselle kurssikeskuksen opetukseen.

Ehdotetun 9 §:n 1 momentin mukaan ammatillisille kurssikeskuksille voitaisiin asettaa eri koulutusaloja varten alan ammattihenkilöistä muodostettuja ammatillisia neuvottelukuntia. Ehdotetun uuden 10 §:n 4 momentin mukaan näissä neuvottelukunnissa olisi puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä enintään neljä jäsentä sekä yhtä monta varajäsentä. Neuvottelukunnat nimeäisi kurssikeskuksen omistaja siten, että jäsenistä puolet edustaisi työnantajia ja puolet työntekijöitä. Jäsenet nimettäisiin paikallisten edustavimpien työmarkkinajärjestöjen esityksestä.

1.5. Kurssikeskuksen rehtorin, apulaisrehtorin ja talouspäällikön vastuu

Lain 9 §:n 3 ja 5 momentin mukaan ammatillisella kurssikeskuksella on johtokunnan valitsema rehtori, jonka valinnan samoin kuin rehtorin sijaisen ja päätoimisten opettajien valinnan vahvistaa ammattikasvatushallitus.

Nykyisin ei laissa ole lainkaan erillistä mainintaa talouspäälliköstä, joka kuitenkin on kurssikeskuksen taloushallinnon keskeinen toimihenkilö. Lisäksi nimike rehtorin sijainen poikkeaa kuntien ja kuntainliittojen ammattikouluissa vallitsevan käytännön mukaisesta nimikkeestä apulaisrehtori.

Kun rehtori, apulaisrehtori ja talouspäällikkö valmistelevat ja esittelevät huomattavia talouteen ja hallintoon vaikuttavia asioita, tulisi heidän olla virkavastuun alaisia. Heihin sovellettaisiin palvelussuhteen laadusta riippumatta rikoslain virkamiehiä koskevia säännöksiä. Yhdistysten ja

säätiöiden omistamien kurssikeskusten puheena olevat toimihenkilöt olisivat näin ollen aina samassa asemassa kuin kuntien tai kuntainliittojen tahi valtion omistamien kurssikeskusten vastaavat toimihenkilöt.

Ehdotetun 9 §:n 3 momentin mukaan olisi kurssikeskuksessa aina rehtori ja talouspäällikkö, ja lisäksi voitaisiin kurssikeskukselle valita apulaisrehtori.

1.6. Talouspäällikön valinnan vahvistaminen

Työllisyyskoulutuksesta annetun asetuksen (206/76) 12 §:n mukaan talouspäällikön valinta on nykyisinkin alistettava ammattikasvatustalouden vahvistettavaksi. Valtioneuvoston oikeuskansleri on kuitenkin katsonut, että alistamismenettelyä ei voida säätää asetuksella, ja esittänyt, että alistamissäännös tulee joko poistaa asetukselta tai, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi, lisätä lakiin. Kun talouspäällikkö rinnastetaan tässä lakiehdotuksessa tehtävien merkittävyyden suhteen rehtoriin ja apulaisrehtoriin, tulisi myös valintamenettely yhdenmukaistaa.

Ehdotetun 9 §:n 5 momentin mukaan ammattikasvatustalouden vahvistaisi myös ammatillisen kurssikeskuksen talouspäällikön valinnan. Sitä vastoin esitetään, että päätoimisten opettajien valintaa ei tarvitsisi enää alistaa ammattikasvatustaloukselle, vaan johtokunta valitsisi heidät itsenäisesti. Yleisenä pyrkimyksenä on ollut vähentää alistusmenettelyä varsinkin silloin kun kysymys on kuntien tai kuntainliittojen päätöksistä.

1.7. Ammattikurssin oppilaille maksettava koulutustuki

Työllisyyskoulutuslain 13 §:n 2 momentin mukaan ammattikurssin oppilaille maksettavista oppilaiden ja hänen perheensä toimeentulon turvaamiseksi myönnettävästä koulutustuesta sekä muista korvauksista ja etuuksista samoin kuin oppilasvalintatilaisuuksiin osallistuvalla myönnettävistä korvauksista ja etuuksista säädetään asetuksella.

Vuoden 1985 alusta voimaan tulleen työttömyysturvauudistuksen vuoksi työllisyyskoulutuksesta annetun asetuksen 37 § on muutettu asetuksella (995/84) siten, että koulutustukea koskevat säännökset vastaavat työttömyysturvain (602/84) säännöksiä. Koulutustukea koskevien säännösten tärkeyden vuoksi esitetään, että niistä

säädettäisiin laissa eikä asetuksella kuten nyt on laita.

1.8. Työllisyyskoulutus ulkomailla

Työllisyyskoulutuslain 13 §:n 3 momentin mukaan työllisyyskoulutuksen maksuttomuus ja opintososiaaliset edut ovat soveltuvin osin voimassa myös muussa pohjoismaassa kuin Suomessa työllisyyden edistämiseksi järjestettävään koulutukseen osallistuvan oppilaan osalta. Muuhun ulkomailla tapahtuvaan työllisyyskoulutukseen osallistuvalla ei ole lain mukaan mahdollista maksaa sanottuja etuuksia eikä järjestää sitä maksuttomana.

Työllisyyskoulutukseen kuuluu olennaisena osana työpaikoilla toteutettu käytännön työharjoittelu.

Viime vuosina on ulkomaankauppaan ja kansainvälistymiseen liittyvää työllisyyskoulutusta järjestetty enenevässä määrin eri alojen peruskoulutuksen saaneille työnhakijoille. Kun nykyinen laki ei anna mahdollisuutta työllisyyskurssiin sisältyvän työharjoittelun järjestämiseen ulkomaille, on ulkomainen harjoittelu jouduttu järjestämään työvoimahallinnon hoitaman kansainvälisen harjoittelijainvaihdon kautta varsinaisen kursijan ulkopuolella. Harjoitteluaikana on harjoittelijan ja ulkomaisen työnantajan välille syntynyt työsuhde, joka on edellyttänyt asianmukaista palkkaa. Tällöin ovat työsuoritukseen liittyvät vaatimukset olleet korkeat eikä harjoittelu ole useinkaan vastannut kurssin koulutuksellisia tavoitteita. Harjoittelupaikkojen saanti on myös ollut joskus hyvinkin vaikeaa.

Mikäli ulkomainen harjoittelu voitaisiin järjestää osana työllisyyskursssia, voitaisiin harjoittelijoille maksaa työllisyyskoulutukseen normaalisti kuuluvat opintososiaaliset edut, jolloin työnantajalta ei edellytettäisi palkan maksamista, vaan ainoastaan kurssin järjestäjälle suoritettavaa korvausta harjoittelijan suorittamasta tuottavasta työstä ammattikasvatushallituksen vahvistamien normien mukaisesti. Tällöin voitaisiin koulutukselliset vaatimukset täyttäviä ulkomaanharjoittelupaikkoja hankkia huomattavasti nykyistä enemmän.

Ehdotetun 13 §:n 6 momentin mukaan työllisyyskoulutuksen maksuttomuus ja opintososiaaliset edut olisivat soveltuvin osin voimassa myös Suomen viranomaisten toimesta muualla kuin Suomessa järjestettävään työllisyyskoulutukseen osallistuvan oppilaan osalta.

1.9. Valitusoikeus

Voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaan koulutustukipäätökseen tyytymätön ei voi hakea siihen muutosta valittamalla. Samalla kun työttömyysturvalailla uudistettiin työttömyysturvajärjestelmän oikeusturvasäännökset on perusteltua täydentää työllisyyskoulutuksesta annettua lakia oikeusturvasäännöksillä. Lakiehdotuksen 14 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että se joka on tyytymätön koulutus-, lisä- tai erityistukea koskevaan ammattikurssikeskuksen päätökseen, saisi hakea siihen muutosta kirjallisella valituksella työttömyysturvalain 39 §:ssä tarkoitulta työttömyysturvalautakunnalta. Kun työllisyyskoulutustuet vastaavat työttömyysturvaetuuksia on luonteva valitusviranomainen sama, joka tutkii työttömyysturvaa koskevat valitukset. Joka on tyytymätön työttömyysturvalautakunnan päätökseen, saisi lakiehdotuksen 14a §:n mukaan hakea muutosta vakuutusosikeudelta kuten työttömyysturvapäätöksissäkin. Muutoshakua koskevat muut ehdotetut säännökset vastaavat työttömyysturvalain puheena olevia säännöksiä.

1.10. Erät määritelmät

Työllisyyskoulutuslain voimassa olevassa 14 §:ssä on säädetty, ketä pidetään perheellisenä. Sanottu määrittely ei vastaa työttömyysturvalain vastaavaa määrittelyä. Jos koulutustuki ja lisätuki kytketään ehdotetulla tavalla työttömyysturvalain mukaisiin päivärahoihin, ei työllisyyskoulutuslaissa enää tarvita perheellisen määrittelyä.

Työllisyyskoulutuslain 15 §:n mukaan työllisyyskoulutukseen työvoimaviranomaisten osioksesta osallistuvaa ei pidetä työllisyyslain (946/71) eikä valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain (125/34) tarkoittamana työttömänä henkilönä. Säännöksellä on varmistettu se, ettei koulutustukea saavalle henkilölle voitaisi maksaa samanaikaisesti työttömyyskorvausta tai työttömyyskassa-avustusta. Kun työttömyysturvalain mukaan työllisyyskoulutuksessa oleva henkilö ei voi saada työttömyysturvalain mukaisia etuuksia, voidaan työllisyyskoulutuslain 15 § tarpeettomana kumota.

1.11. Huoltovelvolliselle oppilaalle myönnettävä viennetuksien maksaminen sosiaalilautakunnalle

Työllisyyskoulutuslain 16 §:n (606/84) mukaan oppilaille myönnettävää koulutustukea ja muita etuuksia ja korvauksia ei saa ulosmitata.

Työllisyyskoulutuksesta annetun asetuksen 37 §:n ja lain edellä ehdotetun 13 §:n 2 momentin nojalla työllisyyskoulutukseen osallistuvalla maksetaan koulutustukea ja tähän liittyvää työttömyysturvalain 24 §:n mukaista lapsikorotusta. Lisäksi ehdotetun 13 §:n 3 momentin nojalla voidaan perheelliselle maksaa erityistukea. Menettely on vastaavanlainen voimassa olevan lain mukaan.

Koulutustuen ja muiden etuuksien ulosmittauskielto merkitsee sitä, että perheensä ja huoltovelvollisuutensa säännöllisesti laiminlyövät henkilöt voivat työllisyyskursseille osallistuessaan saada huoltovelvollisen koulutustukea sekä erityistukea ilman että heitä voidaan velvoittaa käyttämään huoltovelvollisuuden perusteella saatuja avustuksia elatusmaksuihin. Tämä on johtanut siihen, että kuntien sosiaalilautakunnat ovat joutuneet suorittamaan perheille lapsen elatusten turvaamisesta annetun lain (122/77) mukaista elatustukea sekä sosiaalihuoltolain (710/82) mukaista toimeentulotukea samaan aikaan kun työllisyyskursseilla olevat elatusvelvolliset ovat saaneet perheellisyteen perustuvia avustuksia.

Ehdotetun 16 §:n 2 momentin mukaan koulutustuki ja erityistuki voidaan, jos sosiaalilauta-

kunta sitä pyytää, erityisen painavasta syystä maksaa sosiaalilautakunnalle käytettäväksi työllisyyskurssin oppilaan ja hänen perheensä elatukseen, kuitenkin enintään kolme kuukautta kerrallaan. Vastaava säännös on työttömyysturvalain 32 §:n 2 momentissa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ammatillisia neuvottelukuntia tulisi perustettavaksi ammatillisiin kurssikeskuksiin noin 200, joista aiheutuvat kokonaiskustannukset valtiolle olisivat noin 300 000 markkaa vuodessa. Oppilaille tapaturmakorvausoikeuden laajentamisesta aiheutuva menojen lisäys ei ole merkittävä.

3. Asian valmistelu

Ehdotus on valmisteltu virkamiestyönä ammatikurssiasiajn neuvottelukunnan esitysten pohjalta.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan kolmen kuukauden kuluttua lakiehdotuksen hyväksymisestä.

Edellä esitetyt perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työllisyyskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työllisyyskoulutuksesta 16 päivänä tammikuuta 1976 annetun lain (31/76) 15 §, *muutetaan* 3 §:n 1 momentti, 4 §, 9 §:n 1, 3 ja 5 momentti, 10 §:n 2 momentti, 13 §:n 2 ja 3 momentti ja 14 § sekä

lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti, 10 §:ään uusi 4 momentti, 13 §:ään uusi 4—6 momentti, lakiin uusi 14 a § ja 16 §:ään, sellaisena kuin se on 24 päivänä elokuuta 1984 annetussa laissa (606/84), uusi 2 momentti seuraavasti:

3 §

Päätöksen ammattikurssin aloittamisesta tekee ammattikasvatusviranomainen tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitetussa ohjesäännössä määrättyissä tapauksissa ammatillinen kurssikeskus, saatuaan kurssin työvoimapolitiittisesta tarpeellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta työvoimaviranomaisen puoltavan lausunnon.

4 §

Tämän lain mukaista ammattikurssitoimintaa koskeissa asioissa toimii yhteistyöelimenä valtioneuvoston asettama ammattikurssiasiain neuvottelukunta.

Neuvottelukunnan tehtävänä on tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja työllisyyskoulutuksen yleisestä järjestelystä ja ammattikurssitoiminnan kehittämisestä sekä työpaikkakoulutuksen ja ammatillisten pätevyystutkintojen yleisestä järjestelystä ja kehittämisestä.

6 §

Kurssin oppilasta kohdannut tapaturma on korvattava työtapaturmana tapaturmavakuutus-

lain (608/48) mukaisesti, ja kurssin toimeenpanijaan on sovellettava, mitä tapaturmavakuutuslaisissa on työnantajasta säädetty.

9 §

Ammatillisella kurssikeskuksella on johtokunta sekä ohjesääntö, jonka ammattikasvatushallitus vahvistaa. Kurssikeskukselle voidaan asettaa eri koulutusaloja varten alan ammattihenkilöistä muodostettuja ammatillisia neuvottelukuntia.

Ammatillisella kurssikeskuksella on sen johtoa ja hallintoa varten johtokunnan valitsema rehtori ja taluspäällikkö. Lisäksi johtokunta voi valita kurssikeskukselle apulaisrehtorin. Rehtori, apulaisrehtori ja taluspäällikkö toimivat tehtävänsään virkamiehen vastuulla.

Ammattikasvatushallitus vahvistaa rehtorin, apulaisrehtorin ja taluspäällikön valinnan.

10 §

Työvoimaviranomainen ja lääninhallitus nimeävät kumpikin johtokuntaan yhden hallinnonalaansa edustavan jäsenen ja tämän varajäsenen. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä muut jäsenet ja varajäsenet nimeää kurssikeskuksen omistaja siten, että jäsenistä vähintään yksi edustaa työnantajia ja vähintään yksi työntekijöitä. Työnantajia ja työntekijöitä edustavat jäsenet sekä näiden varajäsenet nimetään paikallisten edustavimpien työmarkkinajärjestöjen esityksestä. Johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten valinnan vahvistaa ammattikasvatushallitus. Johtokunnan toimikausi kestää neljä vuotta.

Ammatilliselle kurssikeskukselle asetettavissa ammatillisissa neuvottelukunnissa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä enintään neljä jäsentä ja näillä kullakin henkilökohtainen varajäsen. Neuvottelukunnat nimeää kurssikeskuksen omistaja siten, että jäsenistä puolet edustaa työnantajia ja puolet työntekijöitä. Jäsenet nimetään paikallisten edustavimpien työmarkkinajärjestöjen esityksestä.

13 §

Työllisyyskoulutukseen osallistuvalla myöntää ammatillinen kurssikeskus valtion varoista kurssiaikaisen toimeentulon turvaamiseksi koulutustukea, jonka suuruus määräytyy sen mukaan, mitä työttömyyspäivärahasta on säädetty työttömyysturvalain (602/84) 22 §:n 1 momentissa ja 24 §:ssä. Työttömyysturvalain 16 §:n mukaan ansioturvaan oikeutetulle työttömälle henkilölle myöntää ammatillinen kurssikeskus koulutustukea siten, että se käsittää perusosan lisäksi työttömyyskassan varoista maksettavan lisätuen, jonka suuruus määräytyy sen mukaan, mitä ansioon suhteutetun päivärahahan ansio-osasta on säädetty työttömyysturvalain 23 §:ssä. Ansio-osan suuruudesta antaa lausunnon asianomainen työttömyyskassa. Henkilön saatua lisätukea 100 päivältä lisätuki alenee määrällä, joka on 20 prosenttia koulutustuen ja lisätuen yhteismäärästä.

Työllisyyskoulutukseen osallistuvalla voi ammatillinen kurssikeskus myöntää erityistukea, mikäli se katsoo, että koulutustuki ei ole perheen suuruuden tai muun erityisen syyn vuoksi riittävä turvaamaan kurssi aikaista toimeentuloa. Erityis-

tuki voi olla enintään neljännes koulutustuen määrästä.

Edellä 2 tai 3 momentissa mainittua tukea ei voida myöntää, jos koulutukseen osallistuva henkilö saa palkkaa päätoimestaan kurssiaikana taikka jos hänen veronalaiset tulonsa ovat kuukaudessa suuremmat kuin kuukautta kohti laskettu työttömyysturvalain mukainen suurin korotettu peruspäiväraha tai jos hän on oikeutettu sairausvakuutuslain (364/63) mukaiseen päivärahaan taikka jos kyseessä on vankiloissa tai nuorisovankilassa järjestettävä työllisyyskoulutus.

Ammattikursin oppilaille maksettavista muista korvauksista ja etuuksista samoin kuin oppilavalintatilaisuuksiin osallistuvalla myönnettävistä korvauksista ja etuuksista säädetään asetuksella.

Mitä edellä tässä pykälässä on säädetty, on soveltuvin osin voimassa myös sellaisen oppilaan osalta, joka osallistuu Suomen viranomaisten muussa maassa kuin Suomessa järjestämään työllisyyskoulutukseen taikka asianomaisten maan viranomaisten muussa pohjoismaassa kuin Suomessa järjestämään työllisyyttä edistävään koulutukseen.

14 §

Joka on tyytymätön 13 §:ssä tarkoitettua koulutus-, lisä- tai erityistukea koskevaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta kirjallisella valituksella työttömyysturvalain 39 §:ssä tarkoitettua työttömyysturvalautakunnalta viimeistään 30 päivänä sen jälkeen, kun valittaja on saanut tiedon ammatillisen kurssikeskuksen kirjallisesta päätöksestä.

Valitus on toimitettava päätöksen tehneelle ammatilliselle kurssikeskukselle, jonka on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä ja asian käsittelyssä kertyneet asiakirjat lausuntoineen työttömyysturvalautakunnalle.

Jollei valittaja muuta näytä, katsotaan hänen saaneen tiedon kurssikeskuksen päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella.

14 a §

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta vakuutus oikeudelta 14 §:n 1 momentissa säädettyllä tavalla ja siinä säädettyssä ajassa työttömyysturvalautakunnan päätöksestä tiedon saatuaan.

Työttömyysturvalautakunnan päätöksen tiedoksisaannista on voimassa mitä 14 §:n 3 momentissa on säädetty kurssikeskuksen päätöksen

tiedoksaantipäivästä. Vakuutus oikeuden koonpanosta ja asian käsittelystä on voimassa mitä on säädetty työttömyysturvalain 42 §:n 2—4 momentissa.

Vakuutus oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Erinäiset säännökset

16 §

Edellä 13 §:ssä tarkoitettu koulutus-, lisä- ja erityistuki voidaan, jos sosiaalilautakunta sitä

pyytää, erityisen painavasta syystä maksaa sosiaalilautakunnalle käytettäväksi työllisyyskurssin opilaan ja hänen perheensä elatukseen, kuitenkin enintään kolme kuukautta kerrallaan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1985 .

Tämän lain 14 ja 14 a §:ää sovelletaan päätöksiin, jotka tehdään tämän lain voimaantulon jälkeen.

Helsingissä 3 päivänä toukokuuta 1985

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Työvoimaministeri *Urpo Leppänen*

Laki

työllisyyskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työllisyyskoulutuksesta 16 päivänä tammikuuta 1976 annetun lain (31/76) 15 §, *muutetaan* 3 §:n 1 momentti, 4 §, 9 §:n 1, 3 ja 5 momentti, 10 §:n 2 momentti, 13 §:n 2 ja 3 momentti ja 14 § sekä

lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti 10 §:ään uusi 4 momentti, 13 §:ään uusi 4—6 momentti, lakiin uusi 14 a § ja 16 §:ään, sellaisena kuin se on 24 päivänä elokuuta 1984 annetussa laissa (606/84), uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Luvan ammattikurssin aloittamiseen antaa ammattikasvatusviranomaisen saatuaan kurssin työvoimapolitiisesta tarpeellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta työvoimaviranomaisen puoltavan lausunnon.

4 §

Tämän lain mukaista ammattikurssitoimintaa koskeissa asioissa yhteistyöelimenä toimii valtioneuvoston asettama ammattikurssiasiain neuvottelukunta. Sen tehtävänä on tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja työllisyyskoulutuksen yleisestä järjestelystä sekä ammattikurssitoiminnan kehittamisestä.

Ehdotus

3 §

Päätöksen ammattikurssin aloittamisesta tekee ammattikasvatusviranomaisen tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitettussa ohjesäännössä määrättyissä tapauksissa ammatillinen kurssikeskus, saatuaan kurssin työvoimapolitiisesta tarpeellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta työvoimaviranomaisen puoltavan lausunnon.

4 §

Tämän lain mukaista ammattikurssitoimintaa koskeissa asioissa toimii yhteistyöelimenä valtioneuvoston asettama ammattikurssiasiain neuvottelukunta.

Neuvottelukunnan tehtävänä on tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja työllisyyskoulutuksen yleisestä järjestelystä ja ammattikurssitoiminnan kehittamisestä työpaikkakoulutuksen ja ammatillisten pätevyystutkintojen yleisestä järjestelystä ja kehittamisestä.

6 §

Kurssin oppilasta kohdannut tapaturma on korvattava työtapaturmana tapaturmavakuutuslain (608/48) mukaisesti, ja kurssin toimeenpannaan on sovellettava, mitä tapaturmavakuutuslaisia on työnantajasta säädetty.

Voimassa oleva laki

9 §

Ammatillisella kurssikeskuksella on johtokunta sekä ohjesääntö, jonka ammattikasvatushallitus vahvistaa.

Ammatillisella kurssikeskuksella on sen johtoa ja hallintoa varten johtokunnan valitsema kurssikeskuksen rehtori.

Ammattikasvatushallitus vahvistaa rehtorin, rehtorin sijainen ja päätoimisten opettajien valinnan.

10 §

Työvoimaviranomainen ja ammattikasvatusviranomainen nimeävät kumpikin johtokuntaan yhden hallinnonalaansa edustavan jäsenen ja tämän varajäsenen. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä muut jäsenet ja varajäsenet nimeää kurssikeskuksen omistaja siten, että jäsenistä vähintään yksi edustaa työnantajia ja vähintään yksi työntekijöitä. Työnantajia ja työntekijöitä edustavat jäsenet sekä näiden varajäsenet nimetään paikallisten edustavimpien työmarkkinajärjestöjen esityksestä. Johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten valinnan vahvistaa ammattikasvatushallitus. Johtokunnan toimikausi kestää neljä vuotta.

13 §

Ammatikurssin oppilaille maksettavista oppilaan ja hänen perheensä toimeentulon turvaami-

Ehdotus

9 §

Ammatillisella kurssikeskuksella on johtokunta sekä ohjesääntö, jonka ammattikasvatushallitus vahvistaa. *Kurssikeskukselle voidaan asettaa eri koulutusaloja varten alan ammattihenkilöistä muodostettuja ammatillisia neuvottelukuntia.*

Ammatillisella kurssikeskuksella on sen johtoa ja hallintoa varten johtokunnan valitsema *rehtori ja talouspäällikkö. Lisäksi johtokunta voi valita kurssikeskukselle apulaisrehtorin. Rehtori, apulaisrehtori ja talouspäällikkö toimivat tehtäväänsään virkamiehen vastuulla.*

Ammattikasvatushallitus vahvistaa rehtorin, *apulaisrehtorin ja talouspäällikön valinnan.*

10 §

Työvoimaviranomainen ja *lääninhallitus* nimeävät kumpikin johtokuntaan yhden hallinnonalaansa edustavan jäsenen ja tämän varajäsenen. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä muut jäsenet ja varajäsenet nimeää kurssikeskuksen omistaja siten, että jäsenistä vähintään yksi edustaa työnantajia ja vähintään yksi työntekijöitä. Työnantajia ja työntekijöitä edustavat jäsenet sekä näiden varajäsenet nimetään paikallisten edustavimpien työmarkkinajärjestöjen esityksestä. Johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten valinnan vahvistaa ammattikasvatushallitus. Johtokunnan toimikausi kestää neljä vuotta.

Ammatilliselle kurssikeskukselle asetettavissa ammatillisissa neuvottelukunnissa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä enintään neljä jäsentä ja näillä kullakin henkilökohtainen varajäsen. Neuvottelukunnat nimeää kurssikeskuksen omistaja siten, että jäsenistä puolet edustaa työnantajia ja puolet työntekijöitä. Jäsenet nimetään paikallisten edustavimpien työmarkkinajärjestöjen esityksestä.

13 §

Työllisyyskoulutukseen osallistuvalla myöntää ammatillinen kurssikeskus valtion varoista kurssi-

Voimassa oleva laki

seksi myönnettävästä koulutustuesta sekä muista korvauksista ja etuuksista samoin kuin oppilasvalintatilaisuuksiin osallistuvalla myönnettävistä korvauksista ja etuuksista säädetään asetuksella.

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, on soveltuvin osin voimassa myös muussa pohjoismaassa kuin Suomessa työllisyyden edistämiseksi järjestettävään koulutukseen osallistuvan oppilaan osalta.

14 §

Edellä 13 §:ssä tarkoitettuna perheellisenä pidetään:

- 1) avioliitossa olevaa henkilöä;
- 2) miestä ja naista, jotka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elävät yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa;

Ehdotus

aikaisen toimeentulon turvaamiseksi koulutustukea, jonka suuruus määräytyy sen mukaan, mitä työttömyyspäivärahasta on säädetty työttömyysturvalain (602/84) 22 §:n 1 momentissa ja 24 §:ssä. Työttömyysturvalain 16 §:n mukaan ansioturvaan oikeutetulle työttömälle henkilölle myöntää ammatillinen kurssikeskus koulutustukea siten, että se käsittää perusosan lisäksi työttömyyskassan varoista maksettavan lisätuen, jonka suuruus määräytyy sen mukaan, mitä ansioon suhteutetun päivärahan ansio-osasta on säädetty työttömyysturvalain 23 §:ssä. Ansio-osan suuruudesta antaa lausunnon asianomainen työttömyyskassa. Henkilön saatua lisätukea 100 päivältä lisätuki alenee määrällä, joka on 20 prosenttia koulutustuen ja lisätuen yhteismäärästä.

Työllisyyskoulutukseen osallistuvalla voi ammatillinen kurssikeskus myöntää erityistukea, mikäli se katsoo, että koulutustuki ei ole perheen suuruuden tai muun erityisen syyn vuoksi riittävä turvaamaan kurssiaikaista toimeentuloa. Erityistuki voi olla enintään neljännes koulutustuen määrästä.

Edellä 2 tai 3 momentissa mainittua tukea ei voida myöntää, jos koulutukseen osallistuva henkilö saa palkkaa päätoimestaan kurssiaikana taikka jos hänen veronalaiset tulonsa ovat kuukaudessa suuremmat kuin kuukautta kohti laskettu työttömyysturvalain mukainen suurin korotettu peruspäiväraha tai jos hän on oikeutettu sairausvakuutuslain (364/63) mukaiseen päivärahaan taikka jos kyseessä on vankiloissa tai nuorisovankilassa järjestettävä työllisyyskoulutus.

Ammattikurssin oppilaille maksettavista muista korvauksista ja etuuksista samoin kuin oppilasvalintatilaisuuksiin osallistuvalla myönnettävistä korvauksista ja etuuksista säädetään asetuksella.

Mitä edellä tässä pykälässä on säädetty, on soveltuvin osin voimassa myös sellaisen oppilaan osalta, joka osallistuu Suomen viranomaisten muussa maassa kuin Suomessa järjestämään työllisyyskoulutukseen taikka asianomaisen maan viranomaisten muussa pohjoismaassa kuin Suomessa järjestämään työllisyyttä edistävään koulutukseen.

14 §

Joka on tyytymätön 13 §:ssä tarkoitettua koulutus-, lisä- tai erityistukea koskevaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta kirjallisella valituksella työttömyysturvalain 39 §:ssä tarkoitettua työttömyysturvalautakunnalta viimeistään 30 päivänä sen jälkeen, kun valittaja on saanut

Voimassa oleva laki

3) sitä, joka huoltaa alle 16-vuotiasta lasta tai 16 vuotta täyttäneitä lasta, jonka toimeentulo on hänestä huomattavasti riippuvainen, sekä;

4) sitä, joka elää asumus- tai avioerossa ja on tuomittu suorittamaan elatusmaksua taikka joka on tuomittu suorittamaan elatusmaksua avio-
liiton ulkopuolella syntyneestä lapsesta.

15 §

Työvoimaviranomaisen osoituksesta työllisyyskoulutukseen osallistuvaa ei pidetä työllisyyslain (946/71) eikä valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain (125/34) tarkoittamana työtömänä henkilönä.

Ehdotus

tiedon ammatillisen kurssikeskuksen kirjallisesta päätöksestä.

Valitus on toimitettava päätöksen tehneelle ammatilliselle kurssikeskukselle, jonka on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä ja asian käsittelyssä kertyneet asiakirjat lausuntoineen työttömyysturvalautakunnalle.

Jollei valittaja muuta näytä, katsotaan hänen saaneen tiedon kurssikeskuksen päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella.

14 a §

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta vakuutusoikeudelta 14 §:n 1 momentissa säädettyllä tavalla ja siinä säädettyssä ajassa työttömyysturvalautakunnan päätöksestä tiedon saatuaan.

Työttömyysturvalautakunnan päätöksen tiedoksisaannista on voimassa mitä 14 §:n 3 momentissa on säädetty kurssikeskuksen päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Vakuutusoikeuden kokoonpanosta ja asian käsittelystä on voimassa mitä on säädetty työttömyysturvalain 42 §:n 2—4 momentissa.

Vakuutusoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

(15 § kumotaan)

Erinäiset säännökset

16 §

Edellä 13 §:ssä tarkoitettu koulutus-, lisä- ja erityistuki voidaan, jos sosiaalilautakunta sitä pyytää, erityisen painavasta syystä maksaa sosiaalilautakunnalle käytettäväksi työllisyyskurssin opipilaan ja hänen perheensä elatukseen, kuitenkin enintään kolme kuukautta kerrallaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Tämän lain 14 ja 14 a §:ää sovelletaan päätöksiin, jotka tehdään tämän lain voimaantulon jälkeen.